

Felleserklæring for bedre psykisk helse

Våre organisasjoner erklærer at de følgende punktene er de vesentligste for en bedre psykisk helse og forplikter oss til å arbeide sammen om oppnåelse av disse.

Erklæringen gjelder for alle mennesker med psykiske plager, psykiske lidelser og/eller rus og avhengighetsproblemer.

1. alle mennesker har rett til deltagelse i arbeid og meningsfull aktivitet
2. alle mennesker har rett til helsehjelp uavhengig av egen økonomi
3. alle mennesker har rett til egnet bolig
4. alle mennesker har rett til å medvirke i egen behandling
5. alle mennesker skal kunne velge mellom ulike kunnskapsbaserte behandlinger
6. alle pårørende skal kunne medvirke og få hjelp til å ivareta egen helse
7. alle mennesker har rett til psykisk helsehjelp der de bor
8. alle mennesker har rett på en skolegang som ivaretar psykisk helse
9. alle mennesker har rett til koordinert og individuelt tilpasset helsehjelp
10. alle mennesker har rett til at deres psykiske og fysiske helse ses i sammenheng

Erklæringen er utarbeidet av Landsforeningen for Pårørende og Etterlatte innen Psykisk helse og ROP-lidelser (LPP), Norsk psykologforening, NSF's faggruppe innen psykisk helse og rus (SPoR), Norsk Psykiatrisk forening (Npf) og Mental Helse.

1. Begrunnelse: Mennesker har behov for å føle delaktighet, mening og mestring. Arbeid er helsebringende for de aller fleste. Ikke alle kan jobbe, men de som kan må få muligheten til det. De som ikke kan jobbe, må få muligheten til annen meningsfull aktivitet. Sosial tilhørighet og nettverk styrker den psykiske helsen.
2. Begrunnelse: Dårlig økonomi hindrer mange i å oppsøke helsehjelp. Dårlig økonomi forverrer menneskers psykiske helse.
3. Begrunnelse: Uegnet bosituasjon forverrer den enkeltes helsetilstand og hindrer tilgang på helsehjelp.
4. Begrunnelse: Det er en rettighet og behandling har bedre effekt når personen er delaktig. Personen må tilbys beslutningsstøtte som sikrer informerte valg.
5. Begrunnelse: Personer har ulike behov og preferanser når det gjelder behandling. Tillit til behandler og tiltro til behandlingen bedrer effekten.
6. Begrunnelse: Det er en rettighet og behandling har bedre effekt når pårørende får delta aktivt. Det sikrer også at pårørende får en bedre helse. Det forutsetter samtykke fra pasienten.
7. Begrunnelse: Behandling har bedre effekt når den gis i trygge omgivelser. Psykisk helsehjelp krever involvering av pasientens nære omgivelser. Tidlig hjelp gir bedre prognose.
8. Begrunnelse: Skolen er en arena som favner alle barn og er helt sentral i å bygge god psykisk helse, samt å forebygge og fange opp psykisk uhelse.
9. Begrunnelse: Mennesker bryr seg ikke om hvor de får hjelp fra, men at de får hjelp. Personer med psykisk uhelse kan ha behov for innsats fra flere tjenester og sektorer. Det påligger tjenestene å tilpasse seg menneskers behov, ikke at mennesker må tilpasse seg tjenestenes behov.
10. Begrunnelse: Psykisk og fysisk helse påvirker hverandre gjensidig. Mennesker som får psykisk helsehjelp, har ofte udekkede fysiske hjelpebehov og forkortet levealder. Mennesker med fysiske helseplager har ofte behov og nytte av psykisk helsehjelp i tillegg. Alle mennesker skal motta helhetlig helsehjelp.